

ECLI:NL:GHDHA:2017:3648

Instantie Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak 09-11-2017

Datum publicatie 19-12-2017

Zaaknummer 22-001914-16

Rechtsgebieden Strafrecht

Bijzondere kenmerken Hoger beroep

Inhoudsindicatie

De verdachte heeft zich schuldig gemaakt aan mensenhandel door 5 tal meisjes seksuele handelingen/ prostitutiewerkzaamheden te laten verrichten. Alle aangeefsters waren op het moment dat zij de verdachte leerden kennen tussen de 18 en 21 jaar oud en bevonden zich in een moeilijke (thuis)situatie of kwamen net uit een moeilijke (thuis)situatie. De verdachte heeft tevens geprofiteerd van de opbrengsten uit de prostitutiewerkzaamheden die de aangeefsters hebben verricht.

Het hof bevestigt het vonnis waarvan beroep (in eerste aanleg was de verdachte veroordeeld tot een gevangenisstraf van 6 jaar met aftrek van voorarrest) en verbetert het dictum wat betreft de subsidiaire straffen in geval de verdachte niet aan zijn betalingsverplichting voldoet met betrekking tot toegewezen schadevergoeding aan de benadeelde partijen.

Vindplaatsen Rechtspraak.nl
Verrijkte uitspraak

Uitspraak

Rolnummer: 22-001914-16

Parketnummer: 09-767260-14

Datum uitspraak: 9 november 2017

TEGENSPRAAK

Gerechtshof Den Haag

meervoudige kamer voor strafzaken

Arrest

gewezen op het hoger beroep tegen het vonnis van de rechtbank Den Haag van 13 april 2016 in de strafzaak tegen de verdachte:

[verdachte],

geboren te [geboorteplaats] (Suriname) op [geboortejaar] 1982,
thans gedetineerd in de Penitentiaire Inrichting Rijnmond - Gevangenis De IJssel te Krimpen aan den
IJssel.

Onderzoek van de zaak

Dit arrest is gewezen naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzitting in eerste aanleg en het
onderzoek ter terechtzitting in hoger beroep van dit hof op 19 oktober 2017 en 26 oktober 2017.

Het hof heeft kennisgenomen van de vordering van de advocaat-generaal en van hetgeen door en
namens de verdachte naar voren is gebracht.

Tenlastelegging

Aan de verdachte is - na wijziging van de tenlastelegging ter terechtzitting in eerste aanleg - ten laste
gelegd dat:

1.

hij op een of meer tijdstip(pen) in of omstreeks de periode van 1 september 2009 tot en met 1 juli
2011, te Den Haag en/of Amsterdam en/of Almere en/of elders in Nederland, tezamen en in vereniging
met een ander of anderen, althans alleen, een ander of anderen, te weten [aangeefster 1], (telkens)
door dwang, geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en) of door dreiging met geweld of (een) andere
feitelijkhe(i)d(en), door afpersing, fraude, misleiding danwel door misbruik van uit feitelijke
omstandigheden voortvloeiend overwicht, door misbruik van een kwetsbare positie,

- heeft geworven, vervoerd, overgebracht, gehuisvest of opgenomen, met het oogmerk uitbuiting van
die [aangeefster 1] (sub 1)

en/of

- die [aangeefster 1], (telkens) (met één of meer van de onder de in lid 1 sub 1 omschreven middelen
dan wel onder één of meer van de in dat sub 1 omschreven omstandigheden) heeft gedwongen en/of
bewogen zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele
handelingen/prostitutiewerkzaamheden en/of enige handeling heeft ondernomen waarvan hij,
verdachte en/of zijn mededader(s) wist(en) of redelijkerwijs moest(en) vermoeden dat die ander(en)

zich daardoor beschikbaar zou stellen tot het verrichten van seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden, (sub 4)

en/of

- opzettelijk voordeel heft getrokken uit de uitbuiting van die [aangeefster 1] (sub 6)

en/of

- die [aangeefster 1] (met één of meer van de onder de in lid 1 sub 1 omschreven middelen dan wel onder één of meer van de in dat sub 1 omschreven omstandigheden) heeft gedwongen dan wel bewogen hem, verdachte, en/of zijn mededader(s) te bevoordelen uit de opbrengst van de seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden met en/of voor een derde,

immers heeft/hebben verdachte(n) onder meer:

- die [aangeefster 1] als prostituee laten werken en/of
- die [aangeefster 1] gedwongen, althans bewogen om vele uren achter elkaar te werken in de prostitutie en/of
- die [aangeefster 1] naar klanten gebracht en/of gehaald en/of
- die [aangeefster 1] gecontroleerd en/of laten controleren en/of
- die [aangeefster 1] gedwongen, althans bewogen om (een groot gedeelte) van haar verdiensten uit de prostitutie aan hem verdachte af te staan en/of af te dragen en/of
- die [aangeefster 1] gehuisvest en/of
- die [aangeefster 1] (meermalen) geslagen en/of
- die [aangeefster 1] (meermalen) geslagen en/of (meermalen) andere meisjes/[aangeefster 5]n in haar aanwezigheid geslagen en/of
- die [aangeefster 1] gedwongen seks met hem te hebben en/of
- bij die [aangeefster 1] een of meerdere tatoeage(s) (met zijn kenmerk) op haar lichaam geplaatst en/of
- die [aangeefster 1] onder druk gezet en/of in een afhankelijkheidspositie gebracht door het overwicht van hem, verdachte en/of zijn mededader(s);

2.

hij op een of meer tijdstip(pen) in of omstreeks de periode van 1 september 2009 tot en met 1 mei 2010, te Den Haag en/of Amsterdam en/of Almere en/of elders in Nederland, tezamen en in vereniging met een ander of anderen, althans alleen, een ander of anderen, te weten [aangeefster 2], (telkens) door dwang, geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en) of door dreiging met geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en), door afpersing, fraude, misleiding danwel door misbruik van uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht, door misbruik van een kwetsbare positie,

- heeft geworven, vervoerd, overgebracht, gehuisvest of opgenomen, met het oogmerk uitbuiting van die [aangeefster 2] (sub 1)

en/of

- die [aangeefster 2], (telkens) (met één of meer van de onder de in lid 1 sub 1 omschreven middelen

dan wel onder één of meer van de in dat sub 1 omschreven omstandigheden) heeft gedwongen en/of bewogen zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden en/of enige handeling heeft ondernomen waarvan hij, verdachte en/of zijn mededader(s) wist(en) of redelijkerwijs moest(en) vermoeden dat die ander(en) zich daardoor beschikbaar zou stellen tot het verrichten van seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden, (sub 4)

en/of

- opzettelijk voordeel heeft getrokken uit de uitbuiting van die [aangeefster 2] (sub 6)

en/of

- die [aangeefster 2] (met één of meer van de onder de in lid 1 sub 1 omschreven middelen dan wel onder één of meer van de in dat sub 1 omschreven omstandigheden) heeft gedwongen dan wel bewogen hem, verdachte, en/of zijn mededader(s) te bevoordelen uit de opbrengst van de seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden met en/of voor een derde,

immers heeft/hebben verdachte(n) onder meer:

- die [aangeefster 2] als prostituee laten werken en/of
- die [aangeefster 2] gedwongen, althans bewogen om vele uren achter elkaar te werken in de prostitutie en/of
- die [aangeefster 2] naar klanten gebracht en/of gehaald en/of
- die [aangeefster 2] gecontroleerd en/of laten controleren en/of
- die [aangeefster 2] gedwongen, althans bewogen om (een groot gedeelte) van haar verdiensten uit de prostitutie aan hem verdachte en/of zijn mededader(s) af te staan en/of af te dragen en/of
- die [aangeefster 2] gehuisvest
- die [aangeefster 2] (meermalen) geslagen en/of (meermalen) andere meisjes/[aangeefster 5]n in haar aanwezigheid geslagen en/of
- bij die [aangeefster 2] een of meerdere tatoeage(s) (met zijn kenmerk) op haar lichaam geplaatst;
- die [aangeefster 2] onder druk gezet en/of in een afhankelijkheidspositie gebracht door het overwicht van hem, verdachte en/of zijn mededader(s);

3.

hij op een of meer tijdstip (pen) in of omstreeks de periode van 1 september 2009 tot en met 1 september 2010, te Den Haag en/of Amsterdam en/of Almere en/of elders in Nederland en/of in Antwerpen, tezamen en in vereniging met een ander of anderen, althans alleen, een ander of anderen, te weten [aangeefster 3], (telkens) door dwang, geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en) of door dreiging met geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en), door afpersing, fraude, misleiding danwel door misbruik van uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht, door misbruik van een kwetsbare positie,

- heeft geworven, vervoerd, overgebracht, gehuisvest of opgenomen, met het oogmerk uitbuiting van die [aangeefster 3] (sub 1)

en/of

- die Linsen telkens) (met één of meer van de onder de in lid 1 sub 1 omschreven middelen dan wel onder één of meer van de in dat sub 1 omschreven omstandigheden) heeft gedwongen en/of bewogen zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden en/of enige handeling heeft ondernomen waarvan hij, verdachte en/of zijn mededader(s) wist(en) of redelijkerwijs moest(en) vermoeden dat die ander(en) zich daardoor beschikbaar zou stellen tot het verrichten van seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden, (sub 4)

en/of

- opzettelijk voordeel heeft getrokken uit de uitbuiting van die [aangeefster 3] (sub 6)

en/of

- die [aangeefster 3] (met één of meer van de onder de in lid 1 sub 1 omschreven middelen dan wel onder één of meer van de in dat sub 1 omschreven omstandigheden) heeft gedwongen dan wel bewogen hem/haar, verdachte, en/of zijn/haar mededader(s) te bevoordelen uit de opbrengst van de seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden met en/of voor een derde,

immers heeft/hebben verdachte(n) onder meer:

- die [aangeefster 3] als prostituee laten werken en/of
- die [aangeefster 3] gedwongen, althans bewogen om vele uren achter elkaar te werken in de prostitutie en/of
- die [aangeefster 3] naar klanten gebracht en/of gehaald en/of
- die [aangeefster 3] gecontroleerd en/of laten controleren en/of
- die [aangeefster 3] gedwongen, althans bewogen om (een groot gedeelte) van haar verdiensten uit de prostitutie aan hem/haar verdachte en/of zijn/haar mededader(s) af te staan en/of af te dragen en/of
- die [aangeefster 3] gehuisvest en/of
- die [aangeefster 3] onder druk gezet en/of in een afhankelijkheidspositie gebracht door het overwicht van hem en/of zijn mededader(s)
- voor die [aangeefster 3] een bedreigende situatie laten ontstaan en/of
- die [aangeefster 3] (meermalen) geslagen en/of geschopt en/of aan de haren getrokken en/of hardhandig geduwd en/of
- die [aangeefster 3] gedwongen seks met hem te hebben en/of
- hij die [aangeefster 3] een of meerdere tatoeage(s) (met zijn kenmerk) op haar lichaam geplaatst;

4.

hij op een of meer tijdstip (pen) in of omstreeks de periode van 1 juli 2010 tot en met 21 oktober 2010, te Den Haag en/of elders in Nederland, tezamen en in vereniging met een ander of anderen, althans alleen, een ander of anderen, te weten [aangeefster 4], (telkens) door dwang, geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en) of door dreiging met geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en), door afpersing, fraude, misleiding danwel door misbruik van uit feitelijke omstandigheden voortvloeiend overwicht, door misbruik van een kwetsbare positie,

- heeft geworven, vervoerd, overgebracht, gehuisvest of opgenomen, met het oogmerk uitbuiting van die [aangeefster 4] (sub 1)

en/of

- die [aangeefster 4], (telkens) (met één of meer van de onder de in lid 1 sub 1 omschreven middelen dan wel onder één of meer van de in dat sub 1 omschreven omstandigheden) heeft gedwongen en/of bewogen zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden en/of enige handeling heeft ondernomen waarvan hij, verdachte en/of zijn mededader(s) wist(en) of redelijkerwijs moest(en) vermoeden dat die ander(en) zich daardoor beschikbaar zou stellen tot het verrichten van seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden, (sub 4)

en/of

- opzettelijk voordeel heeft getrokken uit de uitbuiting van die [aangeefster 4] (sub 6)

en/of

- die [aangeefster 4] (met één of meer van de onder de in lid 1 sub 1 omschreven middelen dan wel onder één of meer van de in dat sub 1 omschreven omstandigheden) heeft gedwongen dan wel bewogen hem, verdachte, en/of zijn mededader(s) te bevoordelen uit de opbrengst van de seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden met en/of voor een derde,

immers heeft/hebben verdachte(n) onder meer:

- die [aangeefster 4] als prostituee laten werken en/of
- die [aangeefster 4] gedwongen, althans bewogen om vele uren achter elkaar te werken in de prostitutie en/of
- die [aangeefster 4] naar klanten gebracht en/of gehaald en/of
- die [aangeefster 4] gecontroleerd en/of laten controleren en/of
- die [aangeefster 4] gedwongen, althans bewogen om (een groot gedeelte) van haar verdiensten uit de prostitutie aan hem verdachte en/of zijn mededader(s) af te staan en/of af te dragen en/of
- die [aangeefster 4] gehuisvest en/of
- die [aangeefster 4] bedreigd en/of onder druk gezet door te zeggen dat hij haar dood zou maken als zij aangifte zou doen en/of een dreigende situatie voor die [aangeefster 4] te doen ontstaan door het continu bij zich dragen van een vuurwapen en/of een mes, althans haar doen geloven dat hij continu een mes en/of vuurwapen bij zich droeg en/of
- die [aangeefster 4] (meermalen) geslagen en/of
- die [aangeefster 4] gedwongen seks met hem te hebben en/of
- die [aangeefster 4] gedwongen, althans bewogen softdrugs (weed) te gebruiken en/of
- bij die [aangeefster 4] een of meerdere tatoeages) (met zijn kenmerk) op haar lichaam geplaatst en/of
- die [aangeefster 4] onder druk gezet en/of in een afhankelijkheidspositie gebracht door het overwicht van hem, verdachte en/of zijn mededader(s);

5.

hij op een of meer tijdstip(pen) in of omstreeks de periode van 1 september 2011 tot en met 1 juni 2014, te Den Haag en/of Amsterdam en/of Groningen en/of elders in Nederland, tezamen en in vereniging met een ander of anderen, althans alleen, een ander of anderen, te weten [aangeefster

5], (telkens) door dwang, geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en) of door dreiging met geweld of (een) andere feitelijkhe(i)d(en), door afpersing, fraude, misleiding danwel door misbruik van uit feitelijk omstandigheden voortvloeiend overwicht, door misbruik van een kwetsbare positie,

- heeft geworven, vervoerd, overgebracht, gehuisvest of opgenomen, met het oogmerk uitbuiting van die [aangeefster 5] (sub 1)

en/of

- die [aangeefster 5], (telkens) (met één of meer van de onder de in lid 1 sub 1 omschreven middelen dan wel onder één of meer van de in dat sub 1 omschreven omstandigheden) heeft gedwongen en/of bewogen zich beschikbaar te stellen tot het verrichten van seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden en/of enige handeling heeft ondernomen waarvan hij, verdachte en/of zijn mededader(s) wist(en) of redelijkerwijs moest(en) vermoeden dat die ander(en) zich daardoor beschikbaar zou stellen tot het verrichten van seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden, (sub 4)

en/of

- opzettelijk voordeel heeft getrokken uit de uitbuiting van die [aangeefster 5] (sub 6)

en/of

- die [aangeefster 5] (met één of meer van de onder de in lid 1 sub 1 omschreven middelen dan wel onder één of meer van de in dat sub 1 omschreven omstandigheden) heeft gedwongen dan wel bewogen hem/haar, verdachte, en/of zijn/haar mededader(s) te bevoordelen uit de opbrengst van de seksuele handelingen/prostitutiewerkzaamheden met en/of voor een derde,

immers heeft/hebben verdachte(n) onder meer:

- die [aangeefster 5] als prostituee laten werken en/of
- die [aangeefster 5] gedwongen, althans bewogen om vele uren achter elkaar te werken in de prostitutie en/of
- die [aangeefster 5] naar klanten gebracht en/of gehaald en/of
- die [aangeefster 5] gecontroleerd en/of laten controleren en/of
- die [aangeefster 5] gedwongen, althans bewogen om (een groot gedeelte) van haar verdiensten uit de prostitutie aan hem/haar verdachte en/of zijn/haar mededader(s) af te staan en/of af te dragen en/of
- die [aangeefster 5] gehuisvest en/of
- die [aangeefster 5] bedreigd en/of onder druk gezet door te zeggen dat hij haar en/of haar moeder wat aan zou doen en/of
- die [aangeefster 5] gedreigd dat ze onder de voodoo zat en niet weg kon komen en/of
- die [aangeefster 5] gedwongen, althans bewogen softdrugs (weed) te gebruiken en/of
- die [aangeefster 5] (meermalen) geslagen en/of geschopt aan de haren naar de grond getrokken en/of
- (meermalen) de keel van die [aangeefster 5] dichtgeknepen en/of
- die [aangeefster 5] anaal geneukt en/of
- die [aangeefster 5] gedwongen seks met hem te hebben en/of
- die [aangeefster 5] laten werken terwijl zij ziek was en/of

- bij die [aangeefster 5] een of meerdere tatoeage(s) (met zijn kenmerk) op haar lichaam geplaatst en/of
- die [aangeefster 5] onder druk gezet en/of in een afhankelijkheidspositie gebracht door het overwicht van hem, verdachte en/of zijn mededader(s).

Procesgang

In eerste aanleg is de verdachte ter zake van het onder 1, 2, 3, 4 en 5 ten laste gelegde veroordeeld tot een gevangenisstraf van 6 jaar met aftrek van voorarrest. Voorts is een beslissing genomen omtrent de vorderingen van de benadeelde partijen en omtrent het beslag, een en ander als nader omschreven in het vonnis waarvan beroep.

Namens de verdachte is tegen het vonnis hoger beroep ingesteld.

Vordering advocaat-generaal

De advocaat-generaal heeft gevorderd dat het vonnis waarvan beroep zal worden bevestigd behoudens ten aanzien van de opgelegde straf, en dat de verdachte ter zake van het onder 1, 2, 3, 4 en 5 ten laste gelegde zal worden veroordeeld tot een gevangenisstraf van 8 jaar, met aftrek van voorarrest.

Het vonnis waarvan beroep

Het hof vernietigt het vonnis waarvan beroep voor wat betreft het onder het kopje '*Persoonlijke omstandigheden aangeefsters*' overwogene op pagina 3 en 4 van het vonnis, en doet in zoverre opnieuw recht als na te melden.

Persoonlijke omstandigheden aangeefsters

De raadsman van de verdachte heeft – zakelijk weergegeven - aangevoerd dat de rechtbank onvoldoende heeft toegelicht wat de kwetsbare positie van de aangeefsters inhield.

Gelet op dit standpunt heeft het hof, anders dan de rechtbank, de persoonlijke omstandigheden van de aangeefsters in dit arrest per aangeefster afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Daarna volgt een aanvulling van de bewijsmiddelen waaruit de wetenschap van de verdachte met betrekking tot de persoonlijke omstandigheden blijkt.

Alle aangeefsters waren op het moment dat zij de verdachte leerden kennen tussen de 18 en 21 jaar

oud en bevonden zich in een moeilijke (thuis)situatie of kwamen net uit een moeilijke (thuis)situatie. De moeilijke situatie bestond voor de aangeefsters uit de volgende omstandigheden:

[aangeefster 1]:

- Zij was 19 jaar oud, toen zij de verdachte leerde kennen;¹
- zij heeft van jongs af aan in pleeggezinnen gezeten en in de crisisopvang, onder meer omdat zij geslagen werd door haar ex;²
- haar moeder heeft gedwongen in de prostitutie gewerkt en is ernstig mishandeld geweest;³
- ze had geen plek voor zichzelf en kon niet terecht bij haar moeder;⁴
- zij woonde bij de moeder van haar ex;⁵
- zij had schulden van ongeveer € 15.000,00 en wist niet hoe zij hier uit moest komen;⁶
- zij had geen werk.⁷

[aangeefster 2]:

- Zij was 18 jaar oud, toen zij de verdachte leerde kennen;⁸
- zij is als kind al uit huis gegaan en heeft in verschillende internaten gezeten,⁹ omdat zij thuis werd mishandeld;¹⁰
- zij heeft in jeugdgevangenissen gezeten;¹¹
- zij heeft heel jong kinderen gekregen, haar eerste toen zij 14 jaar oud was;¹²
- toen zij 16 jaar werd is zij naar een moeder/kind-huis gegaan, zij was op dat moment 7 maanden zwanger van haar tweede kind. Toen zij 18 jaar werd moest zij dit moeder/kind-huis verlaten;¹³
- haar jongste kind is bij haar moeder gaan wonen toen zij op zoek is gegaan naar een woning;¹⁴
- haar oudste kind was uit huis geplaatst;¹⁵
- zij heeft haar school niet afgemaakt;¹⁶
- zij had geen opleiding en geen diploma;¹⁷
- zij had geen werk;¹⁸
- zij had schulden.¹⁹

[aangeefster 3]:

- Zij was net 18 jaar oud toen zij de verdachte leerde kennen;²⁰
- zij was dakloos;²¹
- zij was net gevlucht uit een loverboy-situatie en was op zoek naar bescherming.²²

[aangeefster 4]:

- Zij was 20 of 21 jaar oud toen zij de verdachte leerde kennen;²³
- haar ouders wonen in Ghana;²⁴
- zij woonde bij haar broer in Nederland;²⁵
- zij is in Nederland in een opvangtehuis geplaatst toen zij 7 maanden zwanger was, zij is daar ook bevallen;²⁶
- zij ging niet naar school en had geen baan;²⁷
- zij heeft een verstandelijke beperking;²⁸

- zij heeft een IQ van 64, dit kan onderverdeeld worden in een verbaal IQ van 68 en een performaal IQ van 61;²⁹
- haar IQ bereik ligt tussen de 51 en 71. Dit komt neer op een ontwikkelingsleeftijd tussen 6 en 12 jaar;³⁰
- zij vertoont impulsief gedrag en is faalangstig.³¹

[aangeefster 5]:

- Zij was net 18 jaar oud toen zij de verdachte leerde kennen;³²
- zij is door haar ouders uit huis gezet en is toen in een jeugdinstelling terecht gekomen;³³
- zij werd door haar stiefvader geslagen;³⁴
- zij heeft in een jeugdinrichting gezeten;³⁵
- zij is bij haar ernstig zieke vader gaan wonen, terwijl zij dat niet wilde;³⁶
- zij heeft haar school niet afgemaakt en had geen diploma;³⁷
- zij had geen werkervaring en kon moeilijk werk vinden;³⁸
- zij hield zich al bezig met prostitutie voordat zij de verdachte kende en hield zich daarvoor op in cafeetjes terwijl jongens klanten voor haar regelden terwijl ze geen kamer en geen geld had.³⁹

Wetenschap over kwetsbare positie

Dat de moeilijke situaties waarin de jonge aangeefsters zich bevonden bij de verdachte bekend waren, blijkt uit het volgende.

In eerste aanleg heeft de verdachte ter terechtzitting verklaard dat de aangeefsters hem om hulp hadden gevraagd. Hij verklaarde dat de [aangeefster 5] het prostitutiewerk zelf niet konden regelen en dat zij soms niet eens kleding of onderdak hadden. Ter terechtzitting in hoger beroep heeft de verdachte verklaard dat hij de situatie van de aangeefsters wilde verbeteren door hen te helpen om in de prostitutie te kunnen gaan werken.

Dat de verdachte wist uit welke situatie de aangeefsters kwamen, en welke situatie voor verbetering vatbaar was, blijkt meer in het bijzonder nog uit het volgende.

Ten aanzien van [aangeefster 1]

Ter terechtzitting in hoger beroep heeft de verdachte erkend dat hij wist dat de moeder van [aangeefster 1] in de prostitutie werkte. [aangeefster 1] heeft ten overstaan van de rechter-commissaris verklaard dat zij de verdachte via [naam] heeft leren kennen, dat ze toen geen geld maar schulden had en bij de moeder van haar ex – die haar had mishandeld - inwoonde. [naam] heeft haar onder die omstandigheden in contact gebracht met de verdachte die haar heeft 'gekeurd' of ze voor hem kon werken. Voorts heeft [aangeefster 1] verklaard dat verdachte tegen haar had gezegd dat ze een team waren en dat ze ook andere dingen zouden gaan doen: hij zijn tattoo's en zij een nagelstudio opzetten⁴⁰. Ze wilde uit de schulden komen, een beter leven krijgen en ook haar broertjes en zusjes een beter leven bieden dan zijzelf had gehad.⁴¹ Het hof leidt de wetenschap met betrekking tot de omstandigheden van [aangeefster 1] ook af uit het samenstel met de verdiensten die de verdachte haar in het vooruitzicht stelde teneinde samen een beter leven op te kunnen bouwen.

Ten aanzien van [aangeefster 5]

Bij de politie heeft de verdachte verklaard dat hij met [aangeefster 5] gesproken heeft over de worsteling waar zij doorheen moest en de situatie waarin zij zat. Hij vond de situatie waarin ze verkeerde zelfs gevaarlijk omdat zij omging met jongens die klanten voor haar regelden. Hij wist ook dat ze geen plek had om te slapen en geen geld had om te eten.⁴² Ter terechtzitting in hoger beroep heeft de verdachte ook erkend dat hij wist dat [aangeefster 5] problemen had, dat ze in internaten of instellingen heeft gezeten en dat haar vader ziek was.

Ten aanzien van [aangeefster 2]

[aangeefster 2] heeft verklaard dat zij de verdachte uitgelegd heeft dat ze kinderen heeft en dat ze geld nodig had. Daarnaast heeft ze met hem gesproken over de noodzakelijke huisvesting en haar problemen met haar kinderen.⁴³ Deze verklaring vindt steun in de verklaring van de verdachte ter terechtzitting in hoger beroep. De verdachte heeft erkend dat hij wist dat de kinderen van [aangeefster 2] afgepakt zijn en dat hij wist van haar schulden. Dat hij dat pas op een later moment zou hebben geweten, is gelet op de verklaring van [aangeefster 2] niet aannemelijk geworden.

Ten aanzien van [aangeefster 3]

[aangeefster 3] heeft ten overstaan van de rechter-commissaris verklaard dat ze toen ze de verdachte voor het eerst ontmoette, haar hart bij hem gelucht heeft over wat er met haar pooier/loverboy in Purmerend gebeurd was en dat ze er toen slecht uit zag omdat ze overal, ook in haar gezicht, blauwe plekken had en erg vermoeid was.⁴⁴ De verdachte heeft ter terechtzitting in hoger beroep verklaard dat [aangeefster 3] er best slecht aan toe was toen hij haar leerde kennen. [aangeefster 3] heeft destijds bij de politie verklaard dat zij met iemand is meegegaan aan wie ze over haar verleden heeft verteld. Ze had aangifte gedaan (tegen degene die destijds haar pooier/loverboy was) en was in die tijd dakloos en gevlucht. Die persoon heeft haar naar de verdachte gebracht die zich over haar ontfermde. Het viel [aangeefster 3] op dat de verdachte dat deed zonder dat ze alles hoefde te vertellen, waardoor ze de indruk had dat die persoon en de verdachte haar verhaal hadden besproken.⁴⁵ Net als in de situatie zoals hiervoor is weergegeven met betrekking tot [aangeefster 5], was [aangeefster 3] ook kwetsbaar omdat ze onder onveilige omstandigheden voor een ander in de prostitutie had gewerkt. De kwetsbaarheid van [aangeefster 3] wordt des te meer duidelijk wanneer in overweging wordt genomen dat [aangeefster 3] bescherming zocht bij de verdachte tegen haar Purmerendse pooier. De verdachte heeft ter terechtzitting in hoger beroep erkend dat hij dergelijke bescherming bood: "Ik heb altijd laten merken dat ik voor niemand bang ben. Daardoor kan je wel concluderen dat ik mijn mannetje wel zou staan."

Ten aanzien van [aangeefster 4]

Uit het hiervoor vermelde psychodiagnostisch onderzoek blijkt dat [aangeefster 4] verstandelijk beperkt is en functioneert op het niveau van een 6 tot 12 jarige. Het kan niet anders dan dat de verdachte dit heeft gemerkt. Dat klemt temeer omdat de officier van justitie tijdens het verhoor van de rechter-commissaris duidelijk heeft kunnen merken dat [aangeefster 4] een laag IQ, dan wel een verstandelijke beperking heeft, hetgeen door de advocaat-generaal ter terechtzitting in hoger beroep is medegedeeld.

Bevestiging van het vonnis waarvan beroep voor het overige met verbetering en aanvulling van gronden

Voor het overige heeft de behandeling van de zaak in hoger beroep het hof niet tot andere beschouwingen en beslissingen gebracht dan die van de eerste rechter en verenigt het hof zich met de gronden en beslissingen in het vonnis, met dien verstande dat het hof daarin de hierna te vermelden aanvullingen en verbeteringen aanbrengt.

Verweer

Ter terechtzitting in hoger beroep heeft de raadsman –zakelijk weergegeven - het verweer gevoerd dat tussen de verdachte en de aangeefsters sprake was van een zakelijke overeenkomst, waarbij het de bedoeling was dat zowel de verdachte als de vrouwen geld zouden verdienen aan de prostitutiewerkzaamheden. Er was geen sprake van misleiding want de betrokken vrouwen hadden ingestemd met de afspraak dat de verdachte het geld zou verdelen. Het was de intentie om er als team beter van te worden. Een geschil over deze overeenkomst hoort niet bij de strafrechter maar bij de civiele rechter behandeld te worden, aldus de raadsman van de verdachte.

Het hof verwerpt dit verweer. Uit de feiten en omstandigheden die door de rechtbank en het hof zijn vastgesteld (en die zijn opgenomen in het vonnis met de aanvulling en verbetering van gronden zoals vermeld in dit arrest) blijkt op geen enkele wijze van zakelijke overeenkomsten tussen de verdachte en de aangeefsters. Het aspect van misleiding en/of misbruik en/of geweld dan wel bedreiging met geweld staat daar telkens aan in de weg. Het verweer ontbeert daardoor feitelijke grondslag.

Aanvulling op pagina 14 van het vonnis

Het hof vult pagina 14 van het vonnis waarvan beroep, in de één na laatste alinea, na de tweede zin, na de woorden "[...] tot prostitutiewerk aangezet" als volgt aan: "*en daarbij het door hen verdiende geld ingenomen*".

Vorderingen van de benadeelde partijen

Het hof maakt op basis van de feiten een zo nauwkeurig mogelijke schatting. Hierbij begroot het hof de schade op de wijze die het meest met de aard ervan in overeenstemming is. Indien de omvang van de schade niet nauwkeurig kan worden vastgesteld, dan wordt zij geschat. Nu bij de verdachte een deugdelijke (financiële) administratie ontbreekt, zal het hof de gemaakte kosten en verdiensten moeten schatten en derhalve ook een schatting moeten maken van het schadebedrag.

Het hof is van oordeel dat de draagkracht van de verdachte geen rol behoort te spelen bij de bepaling van de hoogte van het schadebedrag.⁴⁶ Slechts onder omstandigheden in uitzonderlijke gevallen kan het gebrek aan draagkracht een reden zijn om af te zien van het opleggen van de schadevergoedingsmaatregel, bijvoorbeeld wanneer op voorhand vaststaat dat het opleggen van een

schadevergoedingsmaatregel slechts zal leiden tot het in de toekomst ten uitvoer leggen van vervangende hechtenis.⁴⁷ Hiervan is naar het oordeel van het hof niet gebleken. De enkele stelling dat de verdachte in de toekomst niet in staat zal zijn voldoende 'verdien capaciteit' te bereiken, is niet toereikend.⁴⁸

Verbetering van het dictum op pagina 26

Het hof verbetert pagina 26 van het vonnis waarvan beroep als volgt (vergelijk: HR 26 juni 2012, ECLI:2012:BW9182 / HR 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1226):

[aangeefster 1]

- In de zin: "bepaalt dat in geval volledige betaling noch volledig verhaal van het verschuldigde bedrag volgt - onder handhaving van voormelde verplichting - vervangende hechtenis zal worden toegepast voor de duur van 365 dagen", wijzigt het hof het aantal dagen in: 97;

[aangeefster 2]

- In de zin: "bepaalt dat in geval volledige betaling noch volledig verhaal van het verschuldigde bedrag volgt - onder handhaving van voormelde verplichting - vervangende hechtenis zal worden toegepast voor de duur van 195 dagen", wijzigt het hof het aantal dagen in: 38;

[aangeefster 3]

- In de zin: "bepaalt dat in geval volledige betaling noch volledig verhaal van het verschuldigde bedrag volgt - onder handhaving van voormelde verplichting - vervangende hechtenis zal worden toegepast voor de duur van 275 dagen", wijzigt het hof het aantal dagen in: 58;

[aangeefster 4]

- In de zin: "bepaalt dat in geval volledige betaling noch volledig verhaal van het verschuldigde bedrag volgt - onder handhaving van voormelde verplichting - vervangende hechtenis zal worden toegepast voor de duur van 135 dagen", wijzigt het hof het aantal dagen in: 24;

[aangeefster 5]

- In de zin: "bepaalt dat in geval volledige betaling noch volledig verhaal van het verschuldigde bedrag volgt - onder handhaving van voormelde verplichting - vervangende hechtenis zal worden toegepast voor de duur van 365 dagen", wijzigt het hof het aantal dagen in: 148;

Het vonnis waarvan beroep zal derhalve onder aanvulling en verbetering van gronden zoals voornoemd worden bevestigd.

BESLISSING

Het hof:

Bevestigt het vonnis waarvan beroep met inachtneming van het hiervoor overwogene.

Dit arrest is gewezen door mr. S.A.J. van 't Hul,
mr. H.J.M. Smid-Verhage en mr. R.J. de Bruijn, in bijzijn van de griffier mr. S. Rommen.

Het is uitgesproken op de openbare terechtzitting van het hof van 9 november 2017.

-
- ¹ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 1], ZD [aangeefster 1], p.20.
 - ² Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 1], ZD [aangeefster 1], p.23 en proces-verbaal van verhoor bij de rechter-commissaris onder 16.
 - ³ Proces-verbaal intakegesprek [aangeefster 1], ZD [aangeefster 1], p.8.
 - ⁴ Proces-verbaal van verhoor bij de rechter-commissaris onder 16.
 - ⁵ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 1], ZD [aangeefster 1], p.22.
 - ⁶ Proces-verbaal intakegesprek [aangeefster 1], ZD [aangeefster 1], p.8.
 - ⁷ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 1], ZD [aangeefster 1], p.22.
 - ⁸ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.16.
 - ⁹ Proces-verbaal intakegesprek [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.7.
 - ¹⁰ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.15.
 - ¹¹ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.15.
 - ¹² Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.15.
 - ¹³ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.15.
 - ¹⁴ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.15.
 - ¹⁵ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.15.
 - ¹⁶ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.15.
 - ¹⁷ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.15.
 - ¹⁸ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.15.
 - ¹⁹ Proces-verbaal intakegesprek [aangeefster 2], ZD [aangeefster 2], p.7.
 - ²⁰ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 3], ZD [aangeefster 3], p.17.
 - ²¹ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 3], ZD [aangeefster 3], p.16.
 - ²² Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 3], ZD [aangeefster 3], p.15 en 16 en verklaring verdachte ter terechtzitting in hoger beroep d.d. 19 oktober 2017.
 - ²³ Proces-verbaal van verhoor aangever [aangeefster 4], ZD [aangeefster 4], p.33.
 - ²⁴ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 4], ZD [aangeefster 4], p.12.
 - ²⁵ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 4], ZD [aangeefster 4], p.33.
 - ²⁶ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 4], ZD [aangeefster 4], p.12.
 - ²⁷ Proces-verbaal van aangifte [aangeefster 4], ZD [aangeefster 4], p.48.
 - ²⁸ Proces-verbaal psychodiagnostisch onderzoek, ZD [aangeefster 4], p.74.

- ²⁹ Proces-verbaal psychodiagnostisch onderzoek, ZD [aangeefster 4], p.73.
- ³⁰ Proces-verbaal psychodiagnostisch onderzoek, ZD [aangeefster 4], p.74.
- ³¹ Proces-verbaal psychodiagnostisch onderzoek, ZD [aangeefster 4], p.73.
- ³² Verslag informatief gesprek [aangeefster 5], ZD [aangeefster 5], p.31.
- ³³ Verslag informatief gesprek [aangeefster 5], ZD [aangeefster 5], p.30.
- ³⁴ Proces-verbaal aangifte [aangeefster 5], ZD [aangeefster 5], p.60.
- ³⁵ Verslag informatief gesprek [aangeefster 5], ZD [aangeefster 5], p.31.
- ³⁶ Verslag informatief gesprek [aangeefster 5], ZD [aangeefster 5], p.30.
- ³⁷ Verslag informatief gesprek [aangeefster 5], ZD [aangeefster 5], p.30.
- ³⁸ Verslag informatief gesprek [aangeefster 5], ZD [aangeefster 5], p.30.
- ³⁹ Proces-verbaal van verhoor verdachte, [verdachte], p.32.
- ⁴⁰ Proces-verbaal verhoor van getuige [aangeefster 1] bij de rechter-commissaris, onder 10 en intakegesprek [aangeefster 1], p.3.
- ⁴¹ Proces-verbaal verhoor van getuige [aangeefster 1] bij de rechter-commissaris, onder 12.
- ⁴² Proces-verbaal van verhoor verdachte, [verdachte], p.32.
- ⁴³ Proces-verbaal van verhoor aangever, ZD [aangeefster 2], p.16.
- ⁴⁴ Proces-verbaal verhoor van getuige [aangeefster 3], paragraaf 5 en 6.
- ⁴⁵ Proces-verbaal van verhoor aangever, ZD [aangeefster 3], p.16.
- ⁴⁶ HR 20 juni 2000, NJ2000/634, HR 19 juni 2007, NJ 2007/359 en HR 22 december 2015 ECLI:NL:HR:2015:3694.
- ⁴⁷ HR 16 juni 2009, NJ 2009/239, HR 19 juni 2007, NJ 2007/359 en HR 22 december 2015, ECLI:NL:HR:2015:3694.
- ⁴⁸ HR 16 juni 2009, NJ 2009/239.
-